ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (&)

v.

ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮੇਟੀ ਆਦਿ।

(2016 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5231-32)

ਜਨਵਰੀ 12, 2021

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ: ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ - ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਦਲਾਅ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ - ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ - 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਐਮਓਈਐਫ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 0.093 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ - 1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ 0.48 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ - ਅਪ੍ਰੈਲ 2000 ਵਿੱਚ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - 2006 ਵਿੱਚ, 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

2001 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 99 ਸਾਲ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸੁਵਿਧਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ-ਕਮ-ਪਾਰਕਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ - ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ

ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪ੍ਰਲਾਨਿੰਗ (ਟੀਸੀਪੀ) ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ - ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ - ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ, ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ - ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਸੀ. ਨੇ ਨਤੀਜੇ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ

ਕਿਉਂਕਿ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਉਸਾਰੀ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ - 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਨੂੰ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਮੈਕਲਿਓਡ ਰੰਜ ਵਿਖੇ 'ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ' ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸੀ - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ,
1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ' - ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਹੋਟਲ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ -
ਇਸ ਨੇ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ -
ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ -
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕੀਤੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜੋ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੁੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ - ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ "ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੋਦ" ਕਿਹਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਹ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਈ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ -
ਐਸ.2 – ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ, 1977

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ: ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ - ਇਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ - ਹੋਲਡ: ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੀ
ਕਾਰਬਨ ਫੁੱਟਪ੍ਰਿੰਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ ਸਮਝ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਤੱਤ

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ - ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਗਾੜ, ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਇੱਕ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਮਝ - ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ
ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ,
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ - ਉਲੰਘਣਾ - ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਪਣਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਪਾਰਟੀਆਂ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਐਫਪੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਉਸਾਰੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਜਦੋਂ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਦਲੇ ਗਏ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਆਖਰਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ।
ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਪਰ ਇੱਕ ਸਰਗਰਮ ਨਫ਼ਰਤ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਨ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ
ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ, ਚਾਹੇ ਇਸਦੇ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ.

ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ: ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ - ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ - ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪਹਿਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ
ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਨਿਯਮ - ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਓਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਹੈ
ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਏ - ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਆਰਕ - ਢਾਂਚਾਗਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕਰਕੇ ਜੋ
ਸੰਸਥਾਗਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚਾ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਛੱਡਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ

ਸੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ - ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਇਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹਨ
ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਫਿਰ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ - ਇਸ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਿਧਾਂਤ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸ਼ਾਸਨ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010: ਕੀ ਐਨਜੀਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਟੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਹੋਲਡ:
ਟੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ - ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਤੁਰੰਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਫ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ - ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ - ਐਸ.2 - ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ, 1977 ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 1 ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਐਕਟ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਹੈਲਡ: 1. ਸੀਈਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ। ਸੀਈਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ: () ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ; () ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਜੰਗਲ ਸੀ;

() ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ; (v) ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸਿਰਫ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ; (v) ਸਮੁੱਚੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ
(v) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਰਿਪੋਰਟ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਈਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਸਟੇਟ ਐਕਟਰ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹਨ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ
ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ

ਢਾਂਚਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸਨੂੰ ਐਨਜੀਟੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

"ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੋਦ", ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗੀ। (ਪਾਰਸ 43, 44, 45) [375--; 376--, ; 377-]

ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ,

ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ,
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਓਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨਾਂ[ਸੋਧੋ] ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਆੜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਢਾਂਚਾਗਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਸੰਸਥਾਗਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਛੱਡਣ ਦੇ
ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਠਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਾਸਨ
ਢਾਂਚਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਹ
ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ. ਨਿਯਮ
ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ
ਸਿਧਾਂਤ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਗਤ ਗਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਹਨ
ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸ਼ਾਸਨ। [46 ਤੱਕ] [377--]

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ. ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਵਿਲੱਖਣ ਹਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ ਸੁਈ ਜੈਨੇਰਿਸ ਹਨ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ
ਸ਼ਾਸਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਧਨ ਬਣਾਓ - ਸੰਕਲਪਕ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਢਾਂਚਾ ਲਿਆਉਣਾ। ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਸਮਝ
ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਇੰਟਰਫੇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਭਵਿੱਖ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ
ਚਾਹੁੰਦੇ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਰਬਨ ਫੁੱਟਪ੍ਰਿੰਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ
ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਵਿਗਿਆਨ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ ਸਮਝ ਅਤੇ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀਗਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਤੱਤ
ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਘੇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਗਾੜ, ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ
ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਮਝ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਟਿਕਾਊ ਵਰਗੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੰਧ ਹਨ

ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਅਟੁੱਟ ਅਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਹਰ ਤੱਤ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਜੀਵੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਦੂਸਰੇ। ਇਹ ਅਟੁੱਟ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਹੈ ਜੋ

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਸਥਾਨਕ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ.

ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮੁੰਦਰੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ, ਗਲੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਦੇ ਪਤਲੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਧਰਹੇ ਮਾਰੂਥਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ.
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਬੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ

ਹੋਂਦ ਦੀ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਜੋ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਅਨੁਭਵੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਓਵਰਲੈਪ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਇਹ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸ਼ਾਸਨ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਢਾਂਚਾਗਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਰੇਮਵਰਕ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ.

ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ, ਉਹ ਤੱਤ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ, ਹੋਂਦ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ. ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਾਨਤਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਅੱ

ਜ ਅਸੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। [ਪੈਰਾ 47] [377--; 378--; 379--]

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰ, ਡਬਲਯੂਡਬਲਯੂਐਫ - ਆਈ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ
[2013] 6 ਐਸਸੀਆਰ 757; ਹਨੂੰਮਾਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (2019) 15 ਐਸਸੀਸੀ 401 : [2019] 5 ਐਸਸੀਆਰ 916 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ- ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਇਸ ਢੰਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ

ਸਥਿਰ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਯੋਗ ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਢਾਂਚਾ, ਜਿਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਅਕਸਰ ਠੋਸ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਜਦੋਂ ਕਿ

ਫਰੇਮਵਰਕ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਵਾਦ, ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਪੱਖੀ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਸਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਥਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਉਣਾ. [ਪਾਰਸ 50, 51] [380--;
381--]

ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮਾਪਣਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੇ ਗਏ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ,
ਮੌਜੂਦਾ ਉਸਾਰੀ, ਉਹੀ ਹੁੰਦੀ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਰਐਫਪੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਾਰੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਜਦੋਂ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਪਾਰਟੀਆਂ। ਆਖਰਕਾਰ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸੀਈਸੀ ਦੁਆਰਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਪਾਰਕ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ.
ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ, ਚਾਹੇ ਇਸਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ
ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਓ। [ਪੈਰਾ 53] [382--]

ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾਕਰ ਹੇਗੜੇ 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 328; ਲਾਲ ਬਹਾਦੁਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2018) 15 ਐਸਸੀਸੀ 407; ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ
ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਲ ਦਿਮਾਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ (2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ

177 : [2019] 8 ਐਸਸੀਆਰ 297; ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ
ਮੁਦੁਮਲਾਈ ਬਨਾਮ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 838; ਗੋਇਲ ਗੰਗਾ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 257;
ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2018) 18 397:
[2018] 11 ਐਸਸੀਆਰ 384 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

3. ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ, ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿੱਚ 'ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸ' ਅਤੇ 'ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ' ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੇ ਇਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ,
ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੂਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਐਕਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 62] [386--]

4. ਟੀਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ
ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਟੀਸੀਪੀ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਆਪਣੇ ਏ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਭਾਗ
ਉਸਾਰੀ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਜੀਟੀ ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ
ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2, ਜੋ ਕਿ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 1 ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਐਕਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 63][387-ਈ-ਐਫ]

ਐਮ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰ (2020), 9 ਐਸਸੀਸੀ 781 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ
ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 16 ਮਈ 2016 ਅਤੇ 9 ਸਤੰਬਰ 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਲੀਲ
ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਢਾਂਚਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿ

ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਇਹ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਹੈ। ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਜੰਗਲਾਤ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਰ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੂਜਾ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ

ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. (ਪਾਰਸ 64, 65)
66][387--; 388--]

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2013] 6 757 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 38 ()

[2019] 5 SCR 916	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 38 (ii)**
(2018) 15 ਐਸਸੀਸੀ 407	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 55**
[2019] 8 SCR 297	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 55**
(2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 257	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 60**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ (ਖੇਤਰ:) ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5231-5232 2016.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ 2015 ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1180 ਅਤੇ 2015 ਦੇ 1181 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5229-5230, 2016.

ਅਭਿਨਵ ਮੁਖਰਜੀ, ਫਾਇਰ, ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ ਰਾਜੂ, ਏਐਸਜੀ, ਪਰਾਗ ਪੀ
ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸੂਰਿਆਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ, ਅਜੀਤ ਕੇਆਰ ਸਿਨਹਾ, ਸਰ ਏਡੀਵੀਐਸ, ਆਸ਼ਿਮ ਸ਼੍ਰੀਧਰ, ਐਮਐਸ ਮਿਸ਼ਿਕਾ ਬਾਜਪਾਈ, ਗੋਪਾਲ ਝਾ, ਐਮਐਸ ਨਿਯਾਤੀ, ਸ਼੍ਰੇਅਸ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਐਮਐਸ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੀਖੜਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਆਰ ਬਾਲਾ, ਐਮਪੀ ਗੁਪਤਾ, ਅਨਮੋਲ ਚੰਦਨ, ਆਰ ਕੇ ਵਰਮਾ, ਅੰਨਮ ਡੀ ਐਨ ਰਾਓ, ਰਾਹੁਲ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਮਆਰ ਬਿਹੂ
ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਵਿਜ, ਰਿਤਵਿਕ ਦੱਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਐਮ.ਐਸ.
ਕਨਿਕਾ ਸੂਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਜਨਾ ਗ੍ਰੇਸ ਥਾਮਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਮੋਲ ਗੁਪਤਾ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.
ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਉਹ ਹਨ:

ਅਪੀਲ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼

ਜੰਗਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ

ਕਾਂਗੜਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਐਨਜੀਟੀ ਜੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿੱਟਾ
ਅਪੀਲ

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ("ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ("ਐਨਜੀਟੀ") ਦੇ 4 ਮਈ 2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੈ।

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਦੂਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਕਿ 2016 ਦੀ ਸਾਥੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5229-5230 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਹੈ, ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮੇਟੀ ("ਸੀਈਸੀ") ਦੀ 18 ਸਤੰਬਰ 2008 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਸੀਈਸੀ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ
ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੈਕਲਿਓਡ ਰੰਜ ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980 ("ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ") ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਈ.ਸੀ. ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਸੀਈਸੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ
ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ:

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਢਾਹ ਿਆ ਜਾਵੇ;

ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 15 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ
ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਖਾਂ;

ਅਪੀਲਕਰਤਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ 5-5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਤੇ

(v) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਗਲਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼

4. 16 ਮਈ 2016 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:

"1. ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਵਰਤੋਂ ਲਈ
ਐਕਟ, 1980?

2. ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1999 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਬੱਸ ਵਿਖੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਟਲ ◌ਾ◌ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ
ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ?

3. ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ, 1977 ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 1 ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ
ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ?"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ: () ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ; ਅਤੇ () ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ 9 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਾਂਗੜਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜੰਗਲ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ੧੨ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਕੇਂਦਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ (ਚੌਥਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, "ਐਮਓਈਐਫ") ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਨਵੰਬਰ 1997 ਵਿੱਚ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 0.093 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।
ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਆਰਡਰ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980 ਦੀ ਧਾਰਾ-2 ਤਹਿਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 0.093 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਸੀ
ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ, ਜੰਗਲਾਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗੜਾ,
, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ:

ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਕਿੱਥੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਕਸਬੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ 11500/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਦੇਵਦਾਰ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 250 ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਟੀਸੀ ਨੰਬਰ 3 ਡੀਟੀ ਰਾਹੀਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। 02.09.97.

ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ।

ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟ / ਨਿਯਮ / ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ / ਨਿਰਦੇਸ਼ ਆਦਿ।

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ।

7. ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਨੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਹੋਰ 0.48 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ:

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 0.48 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਜੰਗਲਾਤ ਡਵੀਜ਼ਨ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਂਗੜਾ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ
ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਰੁੱਖ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਨੁਸਾਰ 17 (ਸਤਾਰ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

0.098 ਜੰਗਲ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪੀ46ਕੇ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਸੀ.ਬੀ. ਸਰਕਾਰੀ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਖੇ 14,900/- ਰੁਪਏ (ਚੌਦਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਂ ਸੌ ਰੁਪਏ) ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਚੈੱਕ ਨੰਬਰ 055710 ਮਿਤੀ 19.10.2000 ਰਾਹੀਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਗਾਰਡ ਝੌਂਪੜੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 2.25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਰਾਜ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ
ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਰੱਖਿਆ।

ਇਸ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਈ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਹੋਰ ਸਬੰਧਿਤ ਐਕਟ/ਨਿਯਮ/ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ/ਹਦਾਇਤਾਂ ਆਦਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ 0.093 ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬਾ ਮੁੱਖ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ-ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਸੜਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
0.48 ਹੈਕਟੇਅਰ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਟੁਕੜੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਨੋਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜੰਗਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀਆਂ
ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਐਸ.ਡੀ.ਓ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ
ਅਤੇ 90-95 ਲੱਖ ਰੁਪਏ।

ਅਪ੍ਰੈਲ 2000 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਗਠਨ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ, 1999 ("ਐਚਪੀ ਬਸਟ ਸਟੈਂਡਸ ਐਕਟ")। ਜਨਵਰੀ/ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ

2006, ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜੰਗਲ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਿ

ਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 99 ਸਾਲ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ
'ਆਧੁਨਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੇ 7 ਨਵੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬਿਲਡ-ਓਪਰੇਟ-ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ-ਕਮ-ਪਾਰਕਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ
19 ਨਵੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਿਲਿਆ
ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰਿਆਇਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 13 ਜੁਲਾਈ 2004 ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਬੇਨਤੀ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ। ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਹੀ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ:

ਸੜਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ;

ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਡਾਰਮੇਟਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਜਟ ਹੋਟਲ;

ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਣੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ / ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ / ਫੂਡ ਪਲਾਜ਼ਾ; ਅਤੇ

ਸੜਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਹ ਕਾਰਾਂ ਲਈ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ।
ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 2779 ਮੀ2; ਸੜਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦਾ, 1100 ਮੀ2; ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 2580 ਮੀ2 (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਕਿਓਸਕਾਂ ਲਈ 359 ਮੀਟਰ 2 ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ) ਹੋਣਾ ਸੀ।

---

[1] ਇੱਕ ਬੀਓਟੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ("ਰਿਆਇਤ ਮਿਆਦ") ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੁਵਿਧਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੋਵੇਗਾ। (ਦੇਖੋ, 'ਰਿਆਇਤਾਂ, ਬਿਲਡ-ਓਪਰੇਟ-ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ (ਬੀ.ਓ.ਟੀ.) ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ-ਬਿਲਡ-ਓਪਰੇਟ (ਡੀ.ਬੀ.ਓ.) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਇੱਥੇ ਉਪਲਬਧ <:// ../-v-//-->
23 ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ)।

12. 13 ਅਕਤੂਬਰ 2004 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ੧੮ ਨਵੰਬਰ ੨੦੦੪ ਨੂੰ 'ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਐਵਾਰਡ' ਰਾਹੀਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 'ਰਿਆਇਤ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਾ ਲਿਆ

23 ਦਸੰਬਰ 2004 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਮਿਆਦ 15 ਦਸੰਬਰ 2005 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ 16 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਹੋਣਾ ਸੀ, 7
ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 15 ਦਿਨ।

ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ("ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ") ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਸੰਬਰ 2005 ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ,
ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ।

4 ਮਾਰਚ 2006 ਨੂੰ, ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੇ ੧੦ ਮਾਰਚ ੨੦੦੬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। 28 ਜੁਲਾਈ 2006 ਤੋਂ 19 ਫਰਵਰੀ 2007 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ.

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 5 ਅਕਤੂਬਰ 2006, 8 ਮਾਰਚ 2007 ਅਤੇ 5 ਜੂਨ 2008 ਦੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ।

8 ਮਈ 2007 ਨੂੰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਐਮਓਈਐਫ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ:

ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਮਾਪ 0.573 ਹੈਕਟੇਅਰ) ਜੋ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ; ਅਤੇ

ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਿਆ ਜਾਵੇ।

17. 12 ਜੂਨ 2007 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਰਡਰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:

"ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅੱਖਰ ਨੰ. ਐਫ.ਐਫ.ਈ.-ਬੀ-ਐਫ(2)-87/97 ਮਿਤੀ 8 ਮਈ, 2007 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 0.093 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ

ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਲਈ ਪੂਰੀ 0.573 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੋਟਲ

ਜੰ

ਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਡੀਓ (ਸਿਵਲ) ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੀਈਸੀ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ. ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ
ਦੁਆਰਾ 7 ਸਤੰਬਰ 2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ:

ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਈ.ਸੀ.
ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਕੁਝ ਪਾਰਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ। ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਈ.ਸੀ. ਸਾਈਟ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੀ.ਈ.ਸੀ. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਬਾਹਰ ਜਾਓ।

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਫਿਰ 7 ਜੁਲਾਈ 2008 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ

ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਾਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਛੇਵੇਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2007 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸੀਈਸੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀਈਸੀ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ।

ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 7 ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੀਈਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

21. ਸੀਈਸੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ 27 ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਸਾਈਟ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਸੀਈਸੀ ਨੇ ਕਈ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੀ 18 ਅਗਸਤ 2008 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸੀ।

ਸੀ.ਈ.ਸੀ. ਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ । ਮੁੱਖ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਸਨ ਕਿ:

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਐਮਓਈਐਫ ਦੇ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ. ਇਸ ਲਈ, ਉਸਾਰੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਐਕਟ;

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਐਮਓਈਐਫ ਤੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ 12 ਜੂਨ 2007 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

13 ਜੁਲਾਈ 2004 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਆਰਐਫਪੀ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ 2779 ਮੀ2 ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੜਕ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਖੇਤਰ ਲੈਵਲ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ੩੬੮੦ ਮੀ੨ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਅਸਲ ਖੇਤਰ
ਇਹ 3324.89 ਮੀ2 ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 545.89 ਮੀ2 ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੜਕ ਲੈਵਲ ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਅਸਲ ਖੇਤਰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ 9945.65 ਮੀ2 ਮੀਟਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 6265.65 ਮੀ2 ਵਾਧੂ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਧੂ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(v) ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਆਰਐਫਪੀ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,
ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਚਾਰ ਵਾਧੂ ਪੱਧਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵੀ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ;

(v) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ;

(v) ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ
ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ
ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਵਾਧੂ ਜੰਗਲ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ

ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰ ਪਾਰਕਿੰਗ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਰਕ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਜਾਂ ਸੜਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਹ
ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਭੀੜ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨੈੱਟ ਪਾਰਕਿੰਗ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਸੀਈਸੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ:

"22. ਉਪਰੋਕਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਤਾਲਮੇਲ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਅਸਲ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ। ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਲੱਭਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ
ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਗੜਬੜ ਡੂੰਘੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ:

ਹੋਟਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਢਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ੦.੦੯੩ ਹੈਕਟੇਅਰ ਨੂੰ ਢਾਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਲਬੇ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ
ਇਹ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ
ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ
ਇਸ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980 ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਡਿੰਗ ਮਾਫੀਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਭੇਜੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ
ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੰਭੀਰ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚੀਫ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਰ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ
ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰੀ, ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਐਮਓਈਐਫ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ।
ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਤੁਰੰਤ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿਓ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਗੜਬੜੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ:

) ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਸਾਂ ਉੱਥੋਂ ਚੱਲ ਸਕਣ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਵਪਾਰਕ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਜਨਤਕ ਪਖਾਨੇ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਬੂਥ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

) ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ;

() ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਦੋਹਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਸਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ;

) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਂਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਖਤ ਅਤੇ ਰੋਕੂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ।
ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਮਾਰਤੀ ਢਾਂਚੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ
(ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ
ਐਕਟ, 1977 ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ; ਅਤੇ

ਈ) ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤੀ ਸੂਰਿਆ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤੀ ਸੂਰਿਆ ਨੂੰ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਰ ਲਈ ਉਚਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ।

ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਸੀਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਦੂਜਾ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ
ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ।

5 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਐਨਜੀਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ
ਤੱਥ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਨ:

"ਏ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
1980 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ
ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ (ਅਧੀਨ)
ਗੁੰਝਲਦਾਰ।

. ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ
ਸਮਰੱਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ/ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ
ਅਥਾਰਟੀ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 12 ਜੂਨ, 2007 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ.

ਸੀ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ
ਬੇਲੋੜਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ।

ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ੧੨ ਨਵੰਬਰ ੧੯੯੭ ਨੂੰ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸਿਰਫ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ 'ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ' ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸਿਰਫ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ 'ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ' ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ। ਰਾਜ ਜੀ
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੋਲ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ,
ਉਸਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਸੀਈਸੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:

3. ਸੀਈਸੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਜੰਗਲਾਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਇਸ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ[ਸੋਧੋ] ਸੀਈਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀ
ਜਿਸ ਲਈ 1980 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੀਈਸੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹਿਕ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਰਹੀ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੰਡ ਵਿੱਚ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।
ਕਾਲ੍ਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ।

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ।
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ"[2]. ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਦੀ 14 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ
2006 ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ
ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ.

ਕਾਂਗੜਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 16 ਮਈ 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ
ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ
ਸੋਲ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ।

ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ:

---

[2] ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 27.

ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ
ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ;

ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਆਰਐਫਪੀ ਦੌਰਾਨ;

ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਿਸਾਅ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਨੁਕਸਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਬੱਸਾਂ ਲਈ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ
ਮੁੱਖ ਸੜਕ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ: ()
ਅਪੀਲਕਰਤਾ; () ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ; ()
ਵਿਭਾਗ; (v) ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ; (v) ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ; (v) ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ; ਅਤੇ (v) ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ।
ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"28. ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗ ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਰਹੇ ਸਨ
ਸੂਰਿਆ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ, ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤੀ ਸੂਰਿਆ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਕਰਮਚਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।
ਇਹ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ।
ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੇਰੀ ਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ / ਅਥਾਰਟੀਆਂ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ
ਡਿਫ੍ਰਾਲ੍ਟਰ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਕਰਮਚਾਰੀ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਈਓ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ
ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਕੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ,

ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਪੁਆਇੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਿਸਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਕਾਰ ਬੱਸ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਬੁੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੇਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ

ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤੀ ਸੁਰਿਆ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪੱਖਪਾਤ।

ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ 2005 ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ 2009 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।

ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ "ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ" ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

;

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪੇ;

() ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਨਤਕ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ,

ਛੇਵੇਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਦੇਰ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ;

(v) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ, 1977 ("ਟੀਸੀਪੀ ਐਕਟ") ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ:

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ;

ਟੀਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਸਨ
ਛੇਵੇਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਸੀਈਸੀ ਜਾਂ ਐਨਜੀਟੀ;

ਐਨਜੀਟੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਟੀਸੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ
ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਾਂਗੜਾ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ,
13 ਅਪਰੈਲ 2007 ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ
ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਲਈ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪਹਾੜੀ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਾਰਕਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਸੀ ਜੋ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਭੀੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (3) (ਈ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਪਤਤਾ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ
ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬੋਲੀ ਲਗਾਈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ
ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

ਕਿਉਂਕਿ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।
"ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼" ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਹੋਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਈ ਐਮਓਈਐਫ ਤੋਂ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ-
ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ। ਫਿਰ ਵੀ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਦਿਆਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
ਗੁੰਝਲਦਾਰ। 12 ਜੂਨ 2007 ਨੂੰ, ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਸਪੀਕਿੰਗ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਸਿਰਫ "ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ" ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਈਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ; ਅਤੇ

ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਜਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ
ਦੁਬਾਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਲਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

33. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ:

ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ
ਵਿਵਹਾਰਕ। ਰਿਆਇਤ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਲ 2022 ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,
ਇਹ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;
ਸੀ.ਈ.ਸੀ. ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ
ਛੇਵੇਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੋ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ. ਉਹੀ ਗਲਤੀ
ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ;

ਇਹ ਦੋਸ਼ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਧੁਨਿਕ ਵਪਾਰਕ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਡਲ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਐਚਪੀ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡਐਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ 14 (3) (ਈ)
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ। ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਨਿੱਜੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ
ਬੀ.ਓ.ਟੀ. ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ;

ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 'ਇਕ ਇੰਚ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ' 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਰੁੱਖ ਕੱਟੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ
ਕੋਈ ਰੁੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਆਇਤ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਹੈ
ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਗਲਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ

ਇੱ

ਕ ਅਣਉਚਿਤ ਫਾਇਦਾ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ 19 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬੈਂਕ ਉਧਾਰ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, 70%
ਮਾਲੀਆ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਅਤੇ 30% ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ
ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਪਾਤੀ ਰਿਟਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸੂਰ ਦੇ;

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕਾਂਗੜਾ ਵੱਲੋਂ 7 ਜੂਨ 2019 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 144 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੁਣ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ
ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਚਲਾਉਣਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 31 ਜੁਲਾਈ 2019 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿਖੇ ਉਪਲਬਧ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 117 ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ
ਆਵਾਜਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988;

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਤਹਿਤ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕਾਰਜ-ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।
ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਾਨ;

ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਈਸੀ ਦੀ ੧੮ ਸਤੰਬਰ ੨੦੦੮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੀ
18 ਅਗਸਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ 2008 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(9) ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਿਆਇਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

34. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ:

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਕੋਲ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;

() ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਮਿਤੀ 9 ਅਕਤੂਬਰ 2018 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ:

(ਏ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਮਓਈਐਫ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ;

() ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਖੇਤਰ ਦਾ; ਅਤੇ

() ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ 2009 ਵਿੱਚ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 9 ਅਕਤੂਬਰ 2018 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਸੀ ਕਿ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ "ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼" ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਦੇ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਸਨ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਖਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਜੀਬ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੰਮ ਹੈ
ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ. ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ/ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਸਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਡਿਊਲਰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਫਾਇਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ
ਸਥਾਨਕ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਢਾਹੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਮਲਬੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੇਤਰ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਬਨਸਪਤੀ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਕੰਪਲੈਕਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 3 ਨਵੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ, ਸੀਈਸੀ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ:

ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ "ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ" ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ
ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰੇ ਡੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ;

ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਡਰਾਇੰਗਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ; ਅਤੇ

12 ਜੂਨ 2007 ਨੂੰ, ਐਮਓਈਐਫ ਨੇ ਰਾਜ ਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼।

ਸੀਈਸੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਛੇਵੇਂ ਅਤੇ ਸੱਤਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ:

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ; ਅਤੇ () 13 ਨਵੰਬਰ 2000 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰ, ਡਬਲਯੂਡਬਲਯੂਐਫ - ਆਈਜੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ , ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ;

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

---

3 1995 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 337

ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਹਨੂੰਮਾਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ "ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ" ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਪੂਰੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਟੀਸੀਪੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

39. ਐਮਓਈਐਫ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੈ।

40. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

41. ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਦੁਆਰਾ ੧੨ ਨਵੰਬਰ ੧੯੯੭ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਮੈਕਲਿਓਡ ਗੰਜ ਵਿਖੇ 'ਪਾਰਕਿੰਗ ਸਥਾਨ' ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋਟਲ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਨਜੀਟੀ ਦੀ ਖੋਜ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ।

42. ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"2. ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ- ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ
ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-

() ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਖਵਾਂ ਜੰਗਲ (ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ "ਰਾਖਵਾਂ ਜੰਗਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੈ।
ਰਾਜ) ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ, ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ;
ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕੋਈ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼;

[4] (2019) 15 ਐਸਸੀਸੀ 401

ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ
ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜੋ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ;

ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ
ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਗ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੰਗਲਾਤ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮਕਸਦ।

ਵਿਆਖਿਆ:- ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ
ਤੋੜਨਾ ਜਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ-

ਚਾਹ, ਕੌਫੀ, ਮਸਾਲੇ, ਰਬੜ, ਪਾਮ, ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਸੀ ਪੌਦੇ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਫਸਲਾਂ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਾਲੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ;

ਮੁੜ ਜੰਗਲਾਤ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਕਸਦ,

ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਕੋਈ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਅੱਗ,
ਚੌਕ-ਪੋਸਟਾਂ, ਫਾਇਰ ਲਾਈਨਾਂ, ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ
ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਵਾੜ, ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਆਂ, ਡੈਮਾਂ, ਵਾਟਰਹੋਲ, ਖੱਡਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਸੀਮਾ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਖਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਪਾਲਣਾ। ਸਿਰਫ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਾਰੀ
ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

43. ਸੀਈਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਸੀਈਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ: ()
ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ; () ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਜੰਗਲ ਸੀ; ()
ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਡਾਇਵਰਟ ; (v) ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸਿਰਫ ਪਾਰਕਿੰਗ
ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ
ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ; (v) ਸਮੁੱਚੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ
ਸੀ; ਅਤੇ (v) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਆਰਐਫਪੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

44. ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਕਈ ਰਾਜ ਅਭਿਨੇਤਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇਠਾਂ:

4. ਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਯੋਜਨਾ ਐਕਸ ਸੀਐਲ ਆਈ 4 ਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਬੀਓਟੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਟੁਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ-ਕਮ-ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਟਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ

ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਐਕਸ ਸੀਐਲ 03 ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਾਹੀਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਡੀਓ (ਸੀ) ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

...

ਵਿਵਾਦਿਤ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤੀ ਸੁਰਿਆ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਮਕਸਦ ਹੈ

ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

...

12. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ◌ਾ◌ਂ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀ.ਈ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ

2005 ਜਦੋਂ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ,

ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਈਓ, ਐਚਪੀ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ। ਉਸਾਰੀ ਵੱਲ ਨਾ ਵੇਖਣਾ

ਇੱ

ਕ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਨਜੀਟੀ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ "ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਗੋਦ" ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਪਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ

ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ,

ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ, ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ
ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਓਨਾ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਹੈ
ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਲੋਕਤੰਤਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਆੜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਸਥਾਗਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕਰਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ
ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਹਨ
ਗਠਿਤ, ਰਚਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਣ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਵਿਵੇਕ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ। ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਸਿਧਾਂਤ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗਰੰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਵਿਲੱਖਣ ਹਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ ਸੁਈ ਜੈਨੇਰਿਸ ਹਨ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਢਾਂਚਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਧਨ - ਸੰਕਲਪਕ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ - ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਇੰਟਰਫੇਸ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਨੁਡੀਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਬਨ ਫੁੱਟਪ੍ਰਿੰਟਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਅੰਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸਮਝ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਵਿਗਿਆਨ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਖੇਤਰ। ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਤੱਤ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਗਾੜ, ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸਮਝ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਵਰਗੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੰਧ ਹਨ

ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ. ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਅਟੁੱਟ ਅਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ

ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਹਰ ਤੱਤ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਜੀਵੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਟੁੱਟ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦਬਾਅ ਦੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਖੋਜਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਸਥਾਨਕ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ. ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮੁੰਦਰੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਗਲੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਦਾ ਪਤਲਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਵਧਦਾ ਮਾਰੂਥਲ

ਨਤੀਜੇ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਬੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਚਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਅਨੁਭਵੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸਿਧਾਂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਨੀਤੀਗਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਓਵਰਲੈਪ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ

ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ

ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਵਾ

ਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਏ. ਇਹ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ. ਦਾ ਢਾਂਚਾਗਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਫਰੇਮਵਰਕ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ.
ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ, ਉਹ ਤੱਤ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ, ਹੋਂਦ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ. ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸਿਰਜਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਹਨੂੰਮਾਨ ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਰੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ
ਭਾਰਤ (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.) ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"142. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪੈਰਾਡਾਇਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮਰੱਥ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

143. ਸਟਾਕਹੋਮ ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕੀ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਹੌਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਜਾਂ ਉਲਟਾਉਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਤੀ ਇਸ ਵਧਦੀ ਸਮਝ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ
ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ - ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ

…

156. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੋਣ। ਜਵਾਬਦੇਹ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ, ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ. ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ, ਸਮਾਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ.
ਘਰੇਲੂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ।
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਿਹਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਢਾਂਚੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਰੰਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

49. ਜਨਵਰੀ 2019 ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਗਲੋਬਲ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ("ਯੂਐਨਈਪੀ") ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"ਜੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ
ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਾਭ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦੁਆਰਾ ਅਨੰਦ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ।

...

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਰਣਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਚਕਦਾਰ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰਮਾਣ ਬਲਾਕ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ।

50. ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਜੋ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਸ ਮੋੜ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ
ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਆਪਕ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸਥਿਰ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਸੀ
ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਏਸ਼ੀਆ-ਪੈਸੀਫਿਕ ਜਰਨਲ ਆਫ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਲਾਅ (2014), ਬਰੂਸ ਪਾਰਡੀ ਇਸ ਪਹੇਲੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ 6:

[5] ਯੂ.ਐਨ.ਈ.ਪੀ., 'ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗਲੋਬਲ ਰਿਪੋਰਟ' (ਜਨਵਰੀ 2019), ਪੰਨਾ 8 ਅਤੇ 223.

[6] ਬਰੂਸ ਪਾਰਡੀ, 'ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲ', 17 ਏਸ਼ੀਆ ਪੈਸੀਫਿਕ ਜਰਨਲ ਆਫ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ 163 (2014)।

"ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ
ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਮਨਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਖੁਦ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੈ
ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਠੋਸ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਬਹੁਤ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ।

...

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਭਲਾਈ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਇੱਕ ਉਪਯੋਗੀ ਗਣਨਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਕਸਰ ਠੋਸ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ.
ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਪੱਖੀ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਸਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।
ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਡੇਟਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੈ
ਅਕਸਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜਾਰਜਟਾਊਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਸਮੀਖਿਆ (2020) ਦੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਆਰਨੋਲਡ ਕ੍ਰੂਲਹੁਬਰ ਅਤੇ ਐਂਜੇਲਾ ਕਰੀਯੂਕੀ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਇਸ ਉਲਝਣ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਡੇਟਾ ਪਾੜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ. ਅਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਅਧਰੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਹਿੱਸੇਦਾਰ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ
ਵਧੇਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੋ ਕਿ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਕਿਉਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਸਾਨੂੰ, ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ.

[7] ਆਰਨੋਲਡ ਕ੍ਰੂਲਹੁਬਰ ਅਤੇ ਐਂਜੇਲਾ ਕਰੀਯੂਕੀ, 'ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ', 32 ਜਾਰਜਟਾਊਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਸਮੀਖਿਆ 591 (2020).

ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਸੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਖਤ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ. ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਢਾਂਚਾ, ਅਪੂਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਸੰਸਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਡਮੈਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮਾਪਣਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ[ਸੋਧੋ] ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ
ਮੌਜੂਦਾ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੱਟੇ ਗਏ ਦਰੱਖਤ, ਉਹੀ ਹੁੰਦੇ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਅਤੇ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਈ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਨਿਰਣਾ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਿਰਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ
ਆਰ.ਐਫ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਾਰੀ ਉਦੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਜਦੋਂ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਕਦੋਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ
ਉਸਾਰੀ[ਸੋਧੋ] ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਪਾਰਕ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਰਦਨਾਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਹੋਰ ਜੋ ਵੀ ਮਤਲਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ, ਚਾਹੇ ਇਸਦੇ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ. ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ[ਸੋਧੋ]
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾਕਰ ਹੇਗੜੇ [8] ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.) ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ:

---

[8] 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 328

107. ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ. ਨਿਆਂ ਦੀ ਏ ਭਾਲ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਹਾਰਨ ਵਾਲਾ ਪੱਖ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਪਾਰ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਵਿਕਾਸ...
ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੋਰਕਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ, ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਜ਼ਨਤਕ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ...

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਵੀ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ
ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ, ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ, ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣਾ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ। ਕਿੱਥੇ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਿਹਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਈ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਢਾਂਚੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਰੰਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਸਿਰਫ ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਨਾ ਹੋਣ।

ਲਾਲ ਬਹਾਦੁਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 9 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹਨ, ਜੋ ਮਿਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ:
ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ

---

9 (2018) 15 ਐਸਸੀਸੀ 407.

ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਲ ਦਿਮਾਸਾ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ 10 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੋਲਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮੇਘਾਲਿਆ ਰਾਜ ਨੂੰ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦਿੱਤਾ।

ਯੂ.ਐਨ.ਈ.ਪੀ. ਰਿਪੋਰਟ (ਸੁਪਰਾ) ਵੀ ਨੋਟ 11 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:
"ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰਥਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੱਤਰ 5.12 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ
ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਹੋਣ ਲਈ, ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਗਲੋਬਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਵਿੱਚ, ਯੂਐਨਈਪੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ 12:

"ਅਦਾਲਤਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜੱਜ ਇਸ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਈ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਾਂਗੇ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ" ਦੀ 'ਢਾਲ' ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

.3 ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਅਸੀਂ ਅਣਜਾਣ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੀਂ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ।
ਜੀ ਕੋਰਟ ਆਫ ਮੁਦੁਮਲਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ 13 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

---

[10] (2019) 8 ਐਸਸੀਸੀ 177.
ਨੋਟ 5 ਤੇ [11] ਸੁਪਰਾ, ਪੰਨਾ 213.
[12] ਯੂ.ਐਨ.ਈ.ਪੀ., ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ 'ਤੇ ਗਲੋਬਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਹੈਂਡਬੁੱਕ (ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, 2019), ਪੰਨਾ 7.
[13] 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 838.

ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ

ਇੱ

ਕ ਹਾਥੀ ਗਲਿਆਰਾ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਜਸਟਿਸ ਐਸ ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

“42… "ਸਾਵਧਾਨੀ ਸਿਧਾਂਤ" ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਆਰਟੀਕਲ 21, 47, 48ਏ ਅਤੇ 51ਏ (ਜੀ)
ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫਤਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ। ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਸਮੇਤ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।
ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ, ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਵਿਗਾੜ।

ਗੋਇਲ ਗੰਗਾ ਡਿਵੈਲਪਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 14 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਉਲਟ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ
ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ 'ਤੇ ਉਤਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋ-
ਜਸਟਿਸ ਦੀਪਕ ਗੁਪਤਾ ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"64. ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 5% ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ. ਇਹ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। 12 ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸਨੇ 18 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ;
੫੫੨ ਫਲੈਟਾਂ ਤੋਂ ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ੮੦੭ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ੪੫੪ ਫਲੈਟਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਛੋਟੇ ਫਲੈਟ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਨਵਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਫਲੈਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ
ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ
ਸਪੇਸ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਆਦਿ. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਗਤ ਦਾ 10% ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
14 (2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 257.

61. ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 15 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਤ ਐਨਕਲੇਵ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1900 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ "ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ "ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ" ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ
ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਜਸਟਿਸ ਮਦਨ ਬੀ ਲੋਕੁਰ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਆਰ. ਕਾਂਤ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ 18-8-1992 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਆਰ. ਕਾਂਤ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਵਿਭਾਗ
ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਾਂਤ ਐਨਕਲੇਵ ਇੱਕ ਜੰਗਲ ਹੈ ਜਾਂ
ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜੰਗਲ ਜਾਂ ਜੰਗਲ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਜੰਗਲਾਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ।
ਜੰਗਲਾਤ (ਸੰਭਾਲ) ਐਕਟ, 1980 ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਂਤ ਐਨਕਲੇਵ ਵਿੱਚ ਆਰ ਕਾਂਤ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਟਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ (ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

62. ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ, ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ 'ਪਾਰਕਿੰਗ' ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਮੈਕਲਿਓਡ ਰੰਜ ਵਿੱਚ ਸਪੇਸ' ਅਤੇ 'ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ'। ਐਮ.ਓ.ਈ.ਐਫ. ਨੇ ਇਸ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੂਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇ
ਐਚਪੀ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।

.4 ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਨਜੀਟੀ ਟੀਸੀਪੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਐਕਟ, ਜੋ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਡਿਊਲ 1 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਅਦਾਲਤ (ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ) ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

---

[15] (2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 397.

[16] (2020) 9 ਐਸਸੀਸੀ 781.

41. ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਏ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਅਤੇ
ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986

ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਐਮ) ਵਿੱਚ "ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ,
ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ-1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਟੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਉਸਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੀਸੀਪੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਜੀਟੀ ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਐਫ
ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜੰਗਲਾਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਐਕਟ ਹੈ।

ਜੇ. ਸਿੱਟਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 16 ਮਈ 2016 ਅਤੇ 9 ਸਤੰਬਰ 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚਾ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ

ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ◌ਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ- ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਢਾਂਚਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਜੰਗਲਾਤ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰੇਗਾ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਜੀਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੋਟਲ-ਕਮ-ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ 1997 ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ 2001 ਨੂੰ ਐਮਓਈਐਫ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ
ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. RAMDHAN
M.Sc., LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Documeni